

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ 1. Samorząd terytorialny jako zdecentralizowana forma administracji publicznej	11
1.1. Istota samorządu terytorialnego (<i>Andrzej Miszczuk</i>)	11
1.1.1. Samorząd terytorialny jako podsystem administracji publicznej państwa ..	11
1.1.2. Samorząd terytorialny jako forma organizacji społeczeństwa	15
1.2. Modele samorządu terytorialnego w systemie władz publicznych w Europie (<i>Andrzej Miszczuk</i>)	18
1.2.1. Model północnoeuropejski	18
1.2.2. Model południowoeuropejski	20
1.3. Podstawy prawne funkcjonowania i organizacja samorządu terytorialnego w Polsce (<i>Magdalena Miszczuk</i>)	21
1.3.1. Geneza i ewolucja samorządu terytorialnego	21
1.3.2. Ustrój samorządu terytorialnego	29
1.3.3. Struktura terytorialna samorządu	33
1.4. Zadania jednostek samorządu terytorialnego (<i>Magdalena Miszczuk</i>)	38
1.4.1. Zadania własne gminy	38
1.4.2. Zadania własne powiatu	41
1.4.3. Zadania własne samorządu województwa	43
1.4.4. Zadania zlecone i powierzone	46
1.5. Nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego (<i>Magdalena Miszczuk</i>)	47
1.5.1. Pojęcie i zakres nadzoru	47
1.5.2. Instytucje i instrumenty nadzoru	48
ROZDZIAŁ 2. Finansowe podstawy działalności jednostek samorządu terytorialnego (<i>Magdalena Miszczuk</i>)	51
2.1. Finanse samorządu terytorialnego w systemie finansów publicznych państwa	51
2.1.1. Model zdecentralizowany	51
2.1.2. Model scentralizowany	51
2.1.3. Model mieszany	52
2.2. Gospodarka budżetowa jednostek samorządu terytorialnego w Polsce	53
2.2.1. Budżet i jego budowa	53
2.2.2. Zasady budżetowe	55
2.2.3. Procedura uchwalania budżetu	57
2.2.4. Wykonywanie budżetu	58

2.3. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	62
2.3.1. Klasyfikacja dochodów	62
2.3.2. Podatki samorządowe	67
2.3.3. Udziały w podatkach budżetu państwa	80
2.3.4. Opłaty	81
2.3.5. Dochody z majątku	84
2.3.6. Transfery z budżetu państwa	84
2.3.7. Środki zagraniczne	93
2.3.8. Inne dochody	94
2.4. Wydatki samorządu terytorialnego	95
2.4.1. Klasyfikacja funkcjonalna	95
2.4.2. Klasyfikacja rodzajowa	97
2.4.3. Wydatki na zadania własne i zadania pozostałe	99
2.5. Deficyt budżetowy i samorządowy dług publiczny	100
2.5.1. Pojęcie deficytu i źródła jego finansowania	100
2.5.2. Dług publiczny jako efekt zaciągania zobowiązań	103
2.5.3. Ograniczenia w zakresie zaciągania zobowiązań	104
ROZDZIAŁ 3. Działalność gospodarcza samorządu terytorialnego (Krzysztof Żuk)	107
3.1. Mienie jednostek samorządu terytorialnego jako podstawa realizacji ich zadań ..	107
3.1.1. Nabywanie mienia samorządowego	110
3.1.2. Gospodarowanie mieniem samorządowym	115
3.2. Zakres działalności gospodarczej samorządu terytorialnego	117
3.2.1. Gospodarka komunalna a zakres i dopuszczalność działalności gospodarczej jednostek samorządu terytorialnego	117
3.2.2. Działalność gospodarcza samorządu terytorialnego w sferze użyteczności publicznej	122
3.3. Formy organizacyjno-prawne realizacji zadań samorządu terytorialnego	124
3.3.1. Formy organizacyjno-prawne samorządowego sektora finansów publicznych	125
3.3.2. Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego	129
3.3.3. Powierzenie wykonywania zadań z zakresu gospodarki komunalnej na podstawie umów	132
3.4. Partnerstwo publiczno-prywatne z udziałem jednostek samorządu terytorialnego	133
ROZDZIAŁ 4. Samorząd terytorialny w procesie świadczenia usług komunalnych (Krzysztof Żuk)	139
4.1. Samorząd terytorialny jako organizator usług komunalnych	139
4.1.1. Pojęcie i specyfika usług publicznych	139
4.1.2. Organizacja świadczenia usług komunalnych	141
4.2. Rynek usług komunalnych i działania regulacyjne samorządu	145
4.3. Restrukturyzacja usług komunalnych	148
4.3.1. Problem wyboru formy organizacyjno-prawnej realizacji zadań samorządu	150
4.3.2. Restrukturyzacja usług komunalnych. Studium przypadku	153
ROZDZIAŁ 5. Samorząd terytorialny jako stymulator lokalnego i regionalnego rozwoju gospodarczego	161
5.1. Mechanizm rozwoju lokalnego i regionalnego (Andrzej Miszczuk)	161
5.1.1. Cele i czynniki rozwoju	161

5.1.2. Miary rozwoju	166
5.2. Zarządzanie strategiczne w jednostkach samorządu terytorialnego (<i>Andrzej Miszczuk</i>)	168
5.2.1. Specyfika zarządzania strategicznego w samorządzie	168
5.2.2. Planowanie strategiczne jako etap zarządzania strategicznego	173
5.3. Strategia rozwoju jako instrument koordynujący politykę rozwoju lokalnego i regionalnego (<i>Andrzej Miszczuk</i>)	175
5.3.1. Istota, przedmiot i podmiot strategii	175
5.3.2. Rodzaje strategii	177
5.3.3. Fazy budowy strategii rozwoju	180
5.3.4. Projekty jako narzędzia realizacji strategii	191
5.4. Studia i plany zagospodarowania przestrzennego jako instrumenty rozwoju regionalnego (<i>Andrzej Miszczuk</i>)	192
5.4.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz plan miejscowy	192
5.4.2. Plan przestrzennego zagospodarowania województwa	196
5.5. Wieloletnie planowanie finansowe i wieloletnie plany inwestycyjne (<i>Krzysztof Żuk</i>)	199
5.5.1. Wieloletnie planowanie finansowe i inwestycyjne w polityce budżetowej jednostek samorządu terytorialnego	199
5.5.2. Wieloletnie planowanie finansowe jako instrument realizacji strategii rozwoju	201
5.5.3. Wieloletnie plany inwestycyjne jako narzędzia wspomagające rozwój	204
Bibliografia	207
Indeks rzeczowy	217